

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 23. september 2019
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Stine Winther
Sagsnr.: 2019-0030-2484
Dok.: 1211117

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 216 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. august 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Morten Duus

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 216 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Flere hundrede ansatte i kriminalforsorgen skal som følge af deres ledende stilling nu sikkerhedsgodkendes af PET. Vil ministeren beskrive godkendelsesproceduren, herunder beskrive hvordan data behandles sikkert og efter gældende bestemmelser som f.eks. GDPR, databeskyttelsesloven, persondataloven m.v.?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), der har oplyst følgende:

”Regler om sikkerhedsundersøgelse- og godkendelse er indeholdt i cirkulære nr. 10338 af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt (sikkerhedscirkulæret).

En afgørelse om sikkerhedsgodkendelse træffes på baggrund af en sikkerhedsundersøgelse.

Det følger af sikkerhedscirkulærets § 13, stk. 1, at enhver offentlig myndighed træffer afgørelse om sikkerhedsgodkendelse af ansatte i myndigheden og ansatte i private firmaer, der arbejder for den pågældende offentlige myndighed. Det vil således være kriminalforsorgen, der træffer afgørelse om sikkerhedsgodkendelse af egne medarbejdere.

PET foretager en sikkerhedsundersøgelse til brug for den offentlige myndigheds afgørelse om sikkerhedsgodkendelse, jf. sikkerhedscirkulærets § 13, stk. 3.

Før en sikkerhedsundersøgelse kan gennemføres, skal personen give sit skriftlige samtykke til, at undersøgelsen kan gennemføres, og at efterretningstjenesten kan tilvejebringe oplysninger om den pågældende blandt andet fra politiets og efterretningstjenestens registre og eventuelt oplysninger fra udenlandske politi- og sikkerhedsmyndigheder. Endvidere skal der gives samtykke til, at PET kan tilvejebringe oplysninger om rent private forhold, herunder oplysninger om den pågældende, fra blandt andet tidligere arbejdsgivere, og oplysninger om eventuelt alkohol- eller narkotikamisbrug, ligesom der tilvejebringes oplysninger fra skattemyndighederne om økonomiske forhold. Herudover skal den pågældende udfylde et oplysningsskema. I oplysningsskemaet anføres nærmere identitetsoplysninger, oplysninger om ægtefælle, fast kæreste eller samboende, større

gældsposter, udlandsophold, tidligere beskæftigelse og uddannelse. Et samtykke kan til enhver tid tilbagekaldes.

Formålet med sikkerhedsundersøgelsen er at tilvejebringe oplysninger om, hvorvidt den pågældende er pålidelig og egnet til at have adgang til klassificerede informationer. Omfanget af den konkrete undersøgelse afhænger af, hvilken klassifikationsgrad den pågældende skal godkendes til.

Når PET har afsluttet en sikkerhedsundersøgelse, vurderes det, hvorvidt der er oplysninger der bør tilgå den myndighed, der har anmodet om undersøgelsen. Der videregives kun oplysninger, hvis de skønnes af konkret betydning for den sikkerhedsgodkendende myndigheds afgørelse.

På grundlag af de oplysninger, der er tilvejebragt under sikkerhedsundersøgelsen, træffer den offentlige myndighed afgørelse om sikkerhedsgodkendelse. Kriterierne for sikkerhedsgodkendelse fremgår af sikkerhedscirkulærets § 14, der har følgende ordlyd:

”Afgørelsen om sikkerhedsgodkendelse træffes på grundlag af en konkret vurdering af alle de oplysninger, der foreligger om personen. Der lægges herved navnlig vægt på, om den pågældende

- 1) har udvist ubestridt loyalitet og
- 2) har en sådan adfærd og karakter, herunder vaner, forbindelser og diskretion, at der ikke kan være tvivl om den pågældendes pålidelighed i forbindelse med håndtering af klassificerede informationer.

Stk. 2. Oplysninger om en ægtefælles, samlevers, registreret partners eller samboendes adfærd, karakter og forhold i øvrigt kan tilsvarende tillægges vægt ved afgørelsen om sikkerhedsgodkendelse.”

Ifølge sikkerhedscirkulærets § 13, stk. 2, er en sikkerhedsgodkendelse til at behandle informationer af klassifikationsgraden YDERST HEMMELIGT gyldig i højst 5 år fra afgørelsestidspunktet. En sikkerhedsgodkendelse til at behandle informationer af klassifikationsgraden HEMMELIGT og FORTROLIGT er gyldig i højst 10 år fra afgørelsestidspunktet. Herefter skal sikkerhedsgodkendelsen fornyes, hvilket sker på baggrund af en ny sikkerhedsundersøgelse.

Efter PET-lovens § 14, stk. 1, er PET's virksomhed generelt undtaget fra databeskyttelsesloven og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, jf. § 3, stk. 2, i databeskyttelsesloven og fra lov om retshåndhævende

myndigheders behandling af personoplysninger, jf. § 1, stk. 2, i lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Af forarbejderne til PET-loven (Folketingstidende 2012-13, A, L 161 som fremsat) fremgår det, at PET ved behandling af personoplysninger i forbindelse med sikkerhedsundersøgelser skal iagttage behandlingsreglerne i PET-loven, der blandt andet omfatter persondatalovens § 5 og kapitel 11.

Persondatalovens § 5 og kapitel 11 (§§ 41-42) samt bekendtgørelse om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning (sikkerhedsbekendtgørelsen), der var udstedt i medfør af persondatalovens § 41, stk. 5, blev ophævet den 25. maj 2018. Reglerne er i al væsentlighed videreført med PET-lovens § 6 a, kapitel 1 a i bekendtgørelse nr. 763 af 20. juni 2014 om Politiets Efterretningstjenestes behandling af oplysninger om fysiske og juridiske personer m.v. samt bekendtgørelse nr. 516 af 23. maj 2018 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af oplysninger om fysiske og juridiske personer, som behandles for Politiets Efterretningstjeneste.”

Justitsministeriet har ligeledes til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Sikkerhedsgodkendelse af medarbejdere i kriminalforsorgen sker i henhold til cirkulære nr. 10338 af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt (sikkerhedscirkulæret).

Sikkerhedsgodkendelsesproceduren vedrørende medarbejdere og medarbejdergrupper i både ledende stillinger samt i særligt udvalgte stillinger er iværksat pr. 1. marts 2019. De omfattede medarbejdere sikkerhedsgodkendes til niveauerne FORTROLIGT og HEMMELIGT. Herudover er direktøren for kriminalforsorgen sikkerhedsgodkendt til niveauet YDERST HEMMELIGT.

Proceduren for sikkerhedsgodkendelse af medarbejdere i kriminalforsorgen følger anvisningerne fra Politiets Efterretningstjeneste (PET) og sker på baggrund af oplysningerne i et oplysningsskema, som medarbejderen modtager i sin e-Boks. Sammen med det blanke oplysningsskema følger en guide til brug for returnering via e-Boks af det udfyldte oplysningsskema. Returneringen sker til en funktionspostkasse til håndtering af sikker mail. Oplysningerne slettes løbende fra funktionspostkassen

jævnfør principperne om dataminimering og opbevaringsbegrænsning.

Oplysningsskemaet indeholdende personlige oplysninger tilgår og behandles af de respektive sikkerhedsofficerer i henholdsvis områdekontorerne og Direktoratet for Kriminalforsorgen. Alle sikkerhedsofficerer er sikkerhedsgodkendt til niveauet HEMMELIGT og er alle registrerede som sikkerhedsofficerer hos PET. Det er et krav fra PET, for at sikkerhedsofficeren kan få adgang til at indtaste oplysningerne i PSWEB, der er PET's modtagesystem.

Sikkerhedsofficeren indtaster oplysningerne fra oplysningsskemaet sammen med et indstillende bilag indeholdende en anmodning om, at PET foretager en sikkerhedsundersøgelse af den pågældende medarbejder. Oplysningsskema samt indstillende bilag uploades i PSWEB. Efter endt indtastning i PSWEB afsendes anmodningen om sikkerhedsundersøgelsen, og umiddelbart derefter modtager sikkerhedsofficeren en unik, autogenereret kode.

Når PET har afsluttet sikkerhedsundersøgelsen, sendes resultatet med fysisk post til sikkerhedsofficeren. Af brevet fremgår det alene, om der i forbindelse med sikkerhedsundersøgelsen er fremkommet forhold, der vurderes at kunne have betydning i forhold til ansættelsen i kriminalforsorgen i lyset af det niveau, som medarbejderen skal sikkerhedsgodkendes til. Brevet indeholder ingen pseudonymiserede oplysninger. Identifikation af kandidaten er udelukkende mulig, såfremt sikkerhedsofficeren er i besiddelse af den unikke, autogenererede kode.

På baggrund af resultatet af PET's sikkerhedsundersøgelse er det sikkerhedsofficeren hos den ansættende myndighed, der har kompetencen til at sikkerhedsgodkende medarbejderen.

Når proceduren vedrørende sikkerhedsgodkendelse er gennemført, meddeles medarbejderen i en mail sendt til dennes arbejdsmail, at sikkerhedsgodkendelsen til det givne sikkerhedsniveau er tilendebragt.

Herefter skal medarbejderen underskrive en tavshedserklæring med hensyn til de forhold, som den pågældende måtte blive bekendt med, og hvis hemmeligholdelse ifølge lovgivningen eller sagens natur er påkrævet eller bliver foreskrevet. Erklæringen skal underskrives under overværelse af en sikkerhedsofficer, alternativt af en overordnet medarbejder, der som minimum er sikkerhedsgodkendt til det samme niveau som medarbejderen, før sikkerhedsgodkendelsens endelige ikrafttrædelse. Underskrivelsen af tavshedserklæringen er et krav fra PET.

Efter underskrivelsen af tavshedserklæringen sender sikkerhedsofficeren et bemyndigelsesbrev til medarbejderens arbejds-mail. Af bemyndigelsesbrevet fremgår det:

- At medarbejderen er sikkerhedsgodkendt og til hvilket niveau.
- At sikkerhedsgodkendelsen bortfalder ved arbejdsophør hos kriminalforsorgen.
- At medarbejderen har pligt til at oplyse om ændrede samlivsforhold/ægteskabelig status.
- At medarbejderen med modtagelse af bemyndigelsesbrevet er gjort bekendt med ”Cirkulære om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt” i form af medsendt link.
- At medarbejderen med modtagelsen af bemyndigelsesbrevet er gjort bekendt med straffelovens paragraf 12, 13 og 16 i form af medsendt link.

Derefter sender sikkerhedsofficeren en mail til den personaleansvarlige chef for medarbejderen, der er blevet sikkerhedsgodkendt. Mailen er en verificering af, at den pågældende medarbejder er sikkerhedsgodkendt, og samtidig chefens bevis for, at vedkommende kan lade klassificerede informationer af samme niveau, som medarbejderen er sikkerhedsgodkendt til, tilgå medarbejderen.

Alt materiale indeholdende almindelige personoplysninger og/eller følsomme personoplysninger journaliseres og arkiveres på unikke personalesager i WorkZone med begrænset indblik, således at kun sikkerhedsofficererne har læseadgang.”